

Kamarádka knihovna 2019

4. června 2019 v 10.00 hodin proběhlo v Národní knihovně ČR slavnostní vyhodnocení dalšího ročníku soutěže Kamarádka knihovna. Na stupních nejvyšších stanuly a titul Kamarádka knihovna získaly Městská knihovna Dobříš a Masarykova veřejná knihovna Vsetín. Obě knihovny a jejich oddělení pro děti a mládež nejlépe přesvědčily šestičlennou porotu o své skvělé práci. Pomyslnou stříbrnou medaili si odvezly Městská knihovna Rokycany, Městská knihovna Nová Paka a Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně. Třetí stupínek pak obsadily Knihovna města Plzně, Knihovna Václava Čtvrta v Jičíně a Knihovna manželů Tomanových Rožmitál pod Třemšínem. Porotě patří za nelehkou práci velké díky! Výsledky soutěže byly zveřejněny na webu www.kamaradkaknihovna.cz

Soutěžilo se tentokrát pouze ve dvou kategoriích a do zdárného konce soutěž „dotáhlo“ jen 48 knihoven. Porota navštívila postupně 8 finalistek a rozhodla, jak je uvedeno výše. V Klubu dětských knihoven se vede trvalá diskuse o pokračování soutěže či jejím ukončení vzhledem ke stále slabší účasti v ní.

Díky patří partnerům soutěže:

Ministerstvu kultury ČR za záštitu a podporu soutěže;

Národní knihovně ČR za odbornou pomoc i umožnění slavnostního setkání vítězů;

ale především **firmě CEIBA**, bez jejíž spolupráce a samozřejmě i hlavních cen si

v posledních letech soutěž nelze představit, a dále **firmě Albi** za její podporu oceněných knihoven.

Velké díky si zaslouží sekretariát SKIP, konkrétně především **Bc. Bedřiška Štěpánová** a také kolegyně **Mgr. Vladana Pillerová**, bez jejichž osobního nasazení by se soutěž nepodařilo dotáhnout do úspěšného konce. Díky i všem ostatním kolegyním a kolegům v KDK i SKIP za podporu a pomoc soutěži. Největší dík pak patří zúčastněným knihovnám – za jejich skvělou práci i odvahu poměřit ji s ostatními. Kéž by takových bylo víc!

Zlata Houšková, zatím ještě garant projektu

Kamarádka knihovna (pro výroční zprávu KDK za rok 2020)

Další ročník soutěže Kamarádka knihovna byl vyhlášen na základě rozhodnutí MT KDK v květnu 2020. Během prázdnin bylo distribuováno cca 5000 vysvědčení na základě požadavků 25 knihoven. Je to dosud nejmenší počet soutěžících knihoven. Potvrdil se klesající zájem o soutěž, při čemž k výraznému poklesu přispěla celková neutěšená situace v souvislosti s pandemií. Vzhledem k obtížné situaci ve společnosti i knihovnách byl prodloužen termín odevzdání vyplněných vysvědčení do konce ledna 2021 a také termín odevzdání vyplněných dotazníků s údaji o činnosti soutěžících knihoven. Vzhledem k nízkému počtu soutěžících neohrozí tyto termíny dobu zpracování výsledků.

Předpokládá se, že statistické ukazatele za rok 2020 budou kvantitativně výrazně nižší, stejně jako počty získaných vysvědčení. Na druhou stranu jsou v soutěži zapojeny knihovny s tradičně velmi dobrou úrovní činnosti, mnohé z nich se v předchozích ročnících soutěže umístily na předních místech. Je proto pravděpodobné, že potenciální vítěz bude srovnatelný s vítězi předchozích ročníků.

Dokončení tohoto ročníku soutěže závisí na množství získaných podkladů (dodané dotazníky a vysvědčení) a možnostech/ podmínkách posouzení knihoven – finalistů v reálu (návštěva soutěžní komise) v průběhu roku 2021.

Vývoj soutěže v následujícím období bude nutné zvážit vedením KDK.

Zlata Houšková

28.1.2020

Výroční zpráva Klubu dětských knihoven SKIP ČR – Klubko Jižní Morava

2020-2021

Poslední dva roky lze vnímat jako náročné období, ve společnosti, v knihovnách i v regionu. Ačkoliv jsme neměli možnost se setkat naživo, našli jsme nakonec cestu, jak se potkat aspoň online při cyklu pěti webinářů, které byly zaměřené na online programy knihoven.

V současné době je v Klubku evidováno 23 členek z 18 knihoven regionu. Centrum aktivit se přesunulo více na jihovýchod oblasti Hodonín a Břeclav, kde se daří naplňovat myšlenky Klubu dětských knihoven nejen mezi členkami Klubka, ale i obecně v regionu. Oproti roku 2019 přibyla pouze jedna členka.

Uvědomujeme si, že nám "dřívější sláva Klubka" uniká, ale o to více se snažíme pracovat efektivně na obsahu a potřebách stávajících členek.

Členky Klubka mezi sebou komunikují emailem nebo prostřednictvím odkazu na webové stránky Klubka pod www stránkami Knihovny Jiřího Mahena v Brně <http://www.kjm.cz/skipkdk>.

V roce 2020 byly knihovny naplno zasaženy karanténami a omezením provozů a tudíž nebylo snadné z této paralýzy najít cestu. To se nám podařilo až na jaře roku 2021, kdy jsme na popud kolegyní v Klubku uspořádali dva cykly webinářů, které výrazně přesáhly regionální charakter. Jednalo se o webináře: Besedy online (webinář se opakoval 3x) a Pět kroků k úspěšné online besedě (navazující webinář, 2x). Celkem se webinářů zúčastnilo 178 kolegů a kolegyní z celé České republiky. Velké poděkování patří do Městské knihovny v Hodoníně a na pobočku Brandlova, neboť kolegyně byly velkou oporou všech pěti webinářů.

Plánovaný seminář s PhDr. Mertinem jsme odsunuli na únor 2022, a počítáme i s možností, že setkání proběhne online. Plánovaný seminář na výtvarné téma s Radkou Rubešovou jsme zatím odložili na „klidnější časy“.

Z celostátních aktivit se knihovny zapojují do Noci s Andersenem, Knížky pro prvňáčka, Pasování prvňáčků, Lovců perel, Bookstart - S knížkou do života, některým knihovnám se daří držet i linii vlastních projektů.

Noc s Andersenem patřila vždy mezi nejčastěji realizované projekty v Klubku. Uplynulé dva roky ale situace značně ovlivnila. Z oslovených knihoven se pouze tři v posledních dvou letech zapojily. Ostatní kolegyně věří, že se Noci s Andersenem budou moci účastnit v tradiční podobě v roce 2022.

V letech 2020 a 2021 připravila Noc s Andersenem Městská knihovna Břeclav – pobočka v Poštorné. V letošním roce měla Městská knihovna Hodonín - dětské oddělení a pobočka Brandlova nocování online (čtení, úkoly, stezka odvahy po knihovně). Městská knihovna Blansko v obou letech připravila šifrovací hru v ulicích města.

Knížka pro prvňáčka a pasování prvňáčků

V Městské knihovně v Kyjově se podařilo akci udržet i přes jistá omezení, díky pěknému počasí mohlo setkání se všemi prvňáčky z Kyjovských škol proběhnout venku. Děti čekalo oficiální "pasování na čtenáře knihovny" s doprovodným programem, rozdávaly se knížky z projektu a nechyběla ani návštěva knihovny.

Pasování prvňáčků v Městské knihovně Kyjov s doprovodným programem A. Dudka

Městská knihovna Blansko se vyrovnala se situací s uzavřením škol po svém. V době, kdy děti prvních tříd nemohly do knihovny, připravili pro děti video seznamující děti s knihovnou a to jim pouštěli na prostřednictvím online schůzky. Z důvodu různých omezení se v obou ročnících pasování přesunulo z června do září.

V Městské knihovně Hodonín - dětském oddělení a na pobočce Brandlova kromě tradičního scénáře pasování prvňáčků, také pracovaly v režimu online programu pro žáky 1. ročníků, o rok později již děti mohly přijít do knihovny přímo.

Mezi další zapojené knihovny patří Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov, Městská knihovna Veselí n.Mor., Městská knihovna Břeclav p.o., pobočka v Poštorné

Bookstart: S knížkou do života

Do projektu jsou zapojené Městská knihovna Kyjov, Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov, Městská knihovna Veselí n. Mor., Městská knihovna Hodonín - dětské oddělení a pobočka Brandlova (cyklus Škvrňata a batolata do knihovny natotata).

Městská knihovna Hodonín, ukázka z programu Škvrňata a batolata do knihovny natotata

Městská knihovna Hodonín, ukázka z programu Škvrňata a batolata do knihovny natotata

Lovci perel

Do projektu jsou zapojeny Městská knihovna Kyjov, Městská knihovna Židlochovice , Městská knihovna Veselí n. Mor., stejně jako v předešlých letech.

Kamarádka knihovna

Do tohoto projektu je zapojena jen Městská knihovna Kyjov.

Jiné:

Kromě celostátních akcí se knihovny věnují i zajímavým projektům na místní úrovni. Z došlých zpráv z knihoven jsem vybrala ty nejzajímavější.

V **Městské knihovně Kyjov** slaví úspěchy s programy na témat informační a mediální výchovy a témata prevence. Velmi žádaná je beseda s tématem "Jak se žije za zdí," kterou realizují v rámci prevence kriminality. Beseda je určena pro vyšší ročníky ZŠ nebo SŠ. V rámci besedy probíhá diskuze ohledně kriminality, trestných

činů a také toho, jak to vypadá a funguje v českých věznicích. Jak se ukázalo, téma je poměrně přínosem a pro žáky je většinou i atraktivní.

Beseda Informační a mediální gramotnost v Městské knihovně Kyjov

Den

otevřených dveří v rámci Týdne knihoven v Městské knihovně Kyjov

Barevné léto s íčkem v Městské knihovně Kyjov

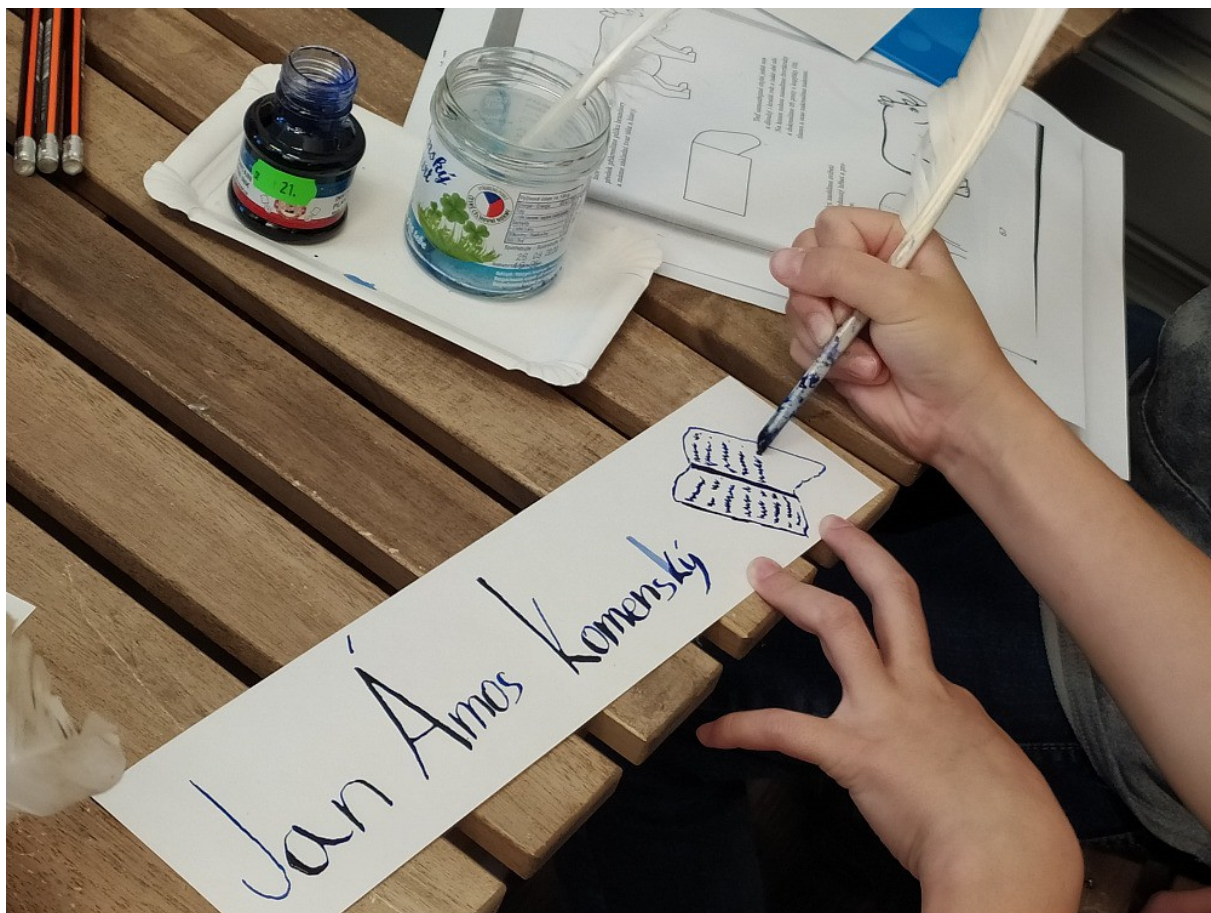
Čtení pod peřinku pobočka Bohuslavice, Městská knihovny Kyjov

Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov uspořádala v létě Prázdninovou stezku Vyškovem.

Městská knihovna Hodonín a pobočka Brandlova měly tradiční celoroční projekt "Zakousněte se do knihy s Klárou a Jirkou" - besedy s autory K. Smolíkovou a J. W. Procházkou - částečně naživo/částečně on-line, literárně a výtvarná soutěž k projektu, které se zúčastnily místní ZŠ. Za úspěch považujeme, že se nám projekt vůbec podařilo dokončit (v podstatě po dvou letech). Vernisáž výstavy soutěžních prací proběhla v rámci Pátku pro talenty v Týdnu knihoven 2021.

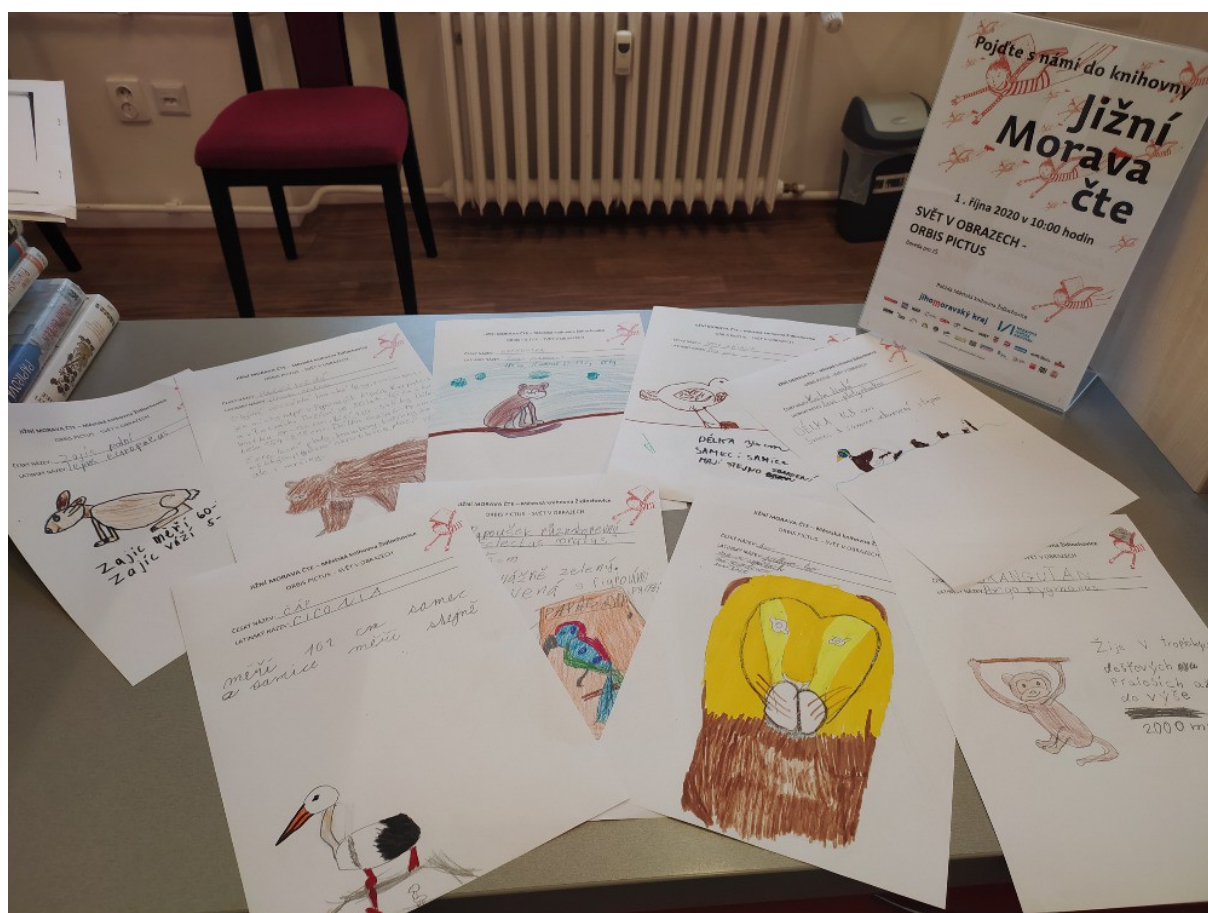
Městská knihovna Židlochovice zrealizovala v roce 2020 projekt z grantu Knihovna 21. Století s názvem Historie v souvislostech. Dále se zapojila do projektu Jižní Morava čte 2020 + 2021, Festivalu pro Tibet v roce 2020, 2021 - komiksové workshopy Jiří W. Procházka a Daniel Vydra, 202.

Projekt Jižní Morava čte, Městská knihovna Židlochovice

Projekt Jižní Morava čte, Městská knihovna Židlochovice

Městská knihovna Veselí n.Mor. pořádala ještě v únoru program o jarních prázdninách. V dalším roce už byly knihovny uzavřené, navázaly tedy venkovní soutěží pro rodiny Putování za zvířátky.

Městská knihovna Bzeclav p.o., pobočka v Poštorné připravily projekt Učíme se a čteme s medvídkem Pú: zapojeny celé třídní kolektivy druháčků. Po celý školní rok je Pú průvodcem všech aktivit. Při návštěvě knihovny na různá témata: podzim, les,

stopy a stopování, slušné chování, migrace ptáků, zimní spáči, večerníčky, čertí škola,.... pokud nemohly do knihovny některé besedy proběhly i on-line. K půjčeným knihám Medvídka Pú dostaly děti pracovní listy, které vyplní - čtení s porozuměním (30 různých knih v několika exemplářích a tím pokryjí více tříd). Vyplněné pracovní listy odevzdají p. učitelce a od knihovnic při vrácení knihy dostávaly samolepku, v letošním roce korálky. Celý projekt si získal velkou oblibu, některé děti chodí do knihovny každý týden. Korálky dávají i p. učitelky -ale jinou barvu ve škole za plnění školních povinností a podobně, ale může je i odebrat.

Tento rok pokračují se třetíáci a sice s Machem a Šebestovou (zase provází celým školním rokem), ale teď sbírají razítka (vlastní výroba) Mach a Šebestová za přečtené knihy, Jonatán za pracovní listy a aktivitu při besedách. p. učitelky rozdávají kamínky do sklenic.

Přes letní prázdniny probíhalo: Pohádkové cvičení: každé pondělí dopoledne cvičili jógu s příběhem a pohádkou pro malé i větší děti, pak následovala tvořivá dílnička k danému tématu.

Kolegyně se zapojily se do projekt: PODPORUJEME GRAMOTNOSTI se ZŠ Na Valtické. Pro 1. třídu byl vybrán program Velké čištění zubů v ZOO - hygiena , lidské tělo, pohádkové cvičení Zvířátka na louce (jóga v příběhu). Pro třetí třídu: cvičení s příběhem - Hra na námořníky a setkání s delfíny (jóga), sestavení vlastního příběhu podle jógových karet a společné zacvičení příběhu, sestavení a přečtení příběhu Jak mach a Šebestová vyléčili Kropáčkovi angínu, pokračovaly knihou Jak bacit bacila, následně namalovaly děti svého bacila, vymyslely čím škodí a jak ho vyléčit. Pro pátáky: Zdravý životní styl: opět cvičení s příběhem - Hra na námořníky a setkání s delfíny (jóga), sestavení vlastního příběhu podle jógových karet a společné zacvičení příběhu, diskuse co je to zdravý životní styl, strava, pohyb. kniha J.a J. Breuilovi-Filipova dobrodružství-Filip v zemi zdraví, na zlověstném ostrově a Filip zachraňuje Sáma I.

V Městské knihovně Blansko již několikátý rok probíhá jednou do měsíce v sobotu dopoledne dětské knižní promítání - předčítá se dětem naskenovaná kniha, promítaná dataprojektorem s pracovními listy. Určeno pro školkové a mladší děti školního věku. Akce je již zavedená a má své pravidelné návštěvníky, v zimních měsících je hojně navštěvovaná. Čte pan ředitel. V době pandemie neprobíhalo, teď

už se zase probíhá. V letošním roce v létě zrealizovali v knihovně tohle čtení pod názvem Létopročet 4x během prázdnin vždy po 14 dnech. V letošní Týdnu knihoven si nechali od výtvarnice namalovat obrázek ve kterém jsou schované motivy z 29 klasických pohádek. V Týdnu knihoven byl plakát vystavený na dětském oddělení a každý kdo uhodl alespoň 15 pohádek byl zařazení do slosování o věcné ceny. Tento obrázek lze použít i na další akce knihovny i na besedách pro školy. V knihovně právě probíhá výstava Evy Volfové, která byla zahájena výtvarnou dílnou s autorkou pro děti.

Publikační činnost

Městská knihovna Hodonín - dětské oddělení a pobočka Brandlova

<https://www.kosicekmk.sk/index.php/extensions/projekty/motivacne-aktivity-s-detskym-citatelem/motivacne-aktivity-2021>

Městská knihovna Židlochovice

ZICHOVÁ, IVA. Zapište si už teď: Podzimní nabídka pořadů městské knihovny. *Zpravodaj Město Židlochovice*. Židlochovice: Městský úřad, 2020, roč. 44, č. 10, s. 14.

Klub dětských knihoven (článek vznikl na základě online webinářů Klubka Jižní Morava)

HUBATKOVÁ SELUCKÁ, Helena. Programy knihoven v době distanční výuky. *Čtenář: měsíčník pro knihovny*. 2021, **73**(7), 262-265. ISSN 0011-2321.

Mgr. Helena Hubatková Selucká

14.11.2021